

1. УВОД

У систему васпитања и образовања, праћење, вредновање, односно процењивање знања има посебан положај као део од суштинског значаја. О томе говори чињеница да је оцењивање формално регулисано посебним прописима, да постоји посебна научна дисциплина (докимологија) која се бави питањима процењивања знања, као и да будући и садашњи наставници имају обавезу изучавања проблема оцењивања, а сви наставници током рада обавезу проверавања и усавршавања сопствених мерила процењивања знања и давања оцена.

Проверавање и процењивање знања има вишеструку улогу. Наставницима омогућава да сазнају у којој мери су ученици усвојили наставне садржаје и стекли одређена знања и да добију повратну информацију о свом наставном раду, о примењеним наставним методама и облицима рада, те како би могли да га евентуално побољшају. Обзиром да је оцењивање успеха ученика сталан образовно-васпитни поступак, начин рада наставника је на сталној провери.

Оцена није само констатација знања, она има, осим педагошких, посебне психолошке, социјалне и друге импликације. Ученику се оцењивањем омогућава да добије повратну информацију о свом раду, исказаном знању и залагању и да открије вредност метода учења и свог ангажовања у остварењу школских захтева. Оцењивање, а не само оцена, има својеврсну мотивациону улогу у јављању или наглашавању одређених мотива, повећању нивоа аспирације и планирању наредних активности. Осим тога, оцењивање је један од можда пресудних фактора школске средине који утичу на формирање особина личности, првенствено на изграђивање одговарајуће слике о себи, затим осећања сигурности, компетентности и самоуверености.

Намера ми је да у овм раду представим и проблематизујем основна питања, тешкоће и облике праћења, провере и оцењивања рада и знања ученика у настави у основној школи. Истичем да није довољно пратити и оцењивати само усвајање знања, вештина и навика већ је потребно контролисати и развој ставова, могућности расуђивања, личног и друштвеног прилагођавања, развоја интереса, субјективних и објективних могућности развоја ученика.

Вредновање ученика у настави је сложен и комплексан поступак и једина могућност да учитељ себи помогне је да у оквиру свог наставног предмета оствари делотворан начин евидентирања, праћења и проверавања ученика. Притом тај начин праћења мора бити компактибилан с општим школским начином вредновања.

Циљ ми је да у овом раду укажем на најзначајнија питања везана за процес проверавања, вредновања и оцењивања ученика, као и да укажем на специфичности овог процеса у настави у основној школи. Такође у раду ћу покушати да одговорим на следећа питања:

- Како се некада а како данас вреднује рад ученика, како се у свиј+ету, а како код нас оцењују ученици?
- Које су компоненте вредновања ученика?
- Који су традиционални, а који модерни елементи оцењивања ученика?
- Који су негативне стране оцењивања?
- У чему препознајемо објективност, а у чему субјективност оцењивања ученика?
- Које су врсте задатака објективног типа?
- Како остварити самовредновање ученика?

2. ОСНОВНИ ТЕРМИНИ - ТЕРМИНОЛОШКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Између појмова као што су оцењивање, мерење, вредновање постоји доста тесна повезаност. Уз ове, у литератури се често среће и термин евалуација. За многе неки од ових појмова имају синонимно значење, односно сматрају се једним од облика другог појма. Но, и поред појмовне блискости, која произилази, пре свега, из истог предмета који се односи на основне докимолошке категорије: испитивање и оцењивање, међу сродним појмовима учачају се не само термилошке, него и садржинске разлике. Покушаћу систематизовати ове сличности и разлике како би се јасније истакле карактеристике сваког од њих.

2.1. Оцењивањ

е

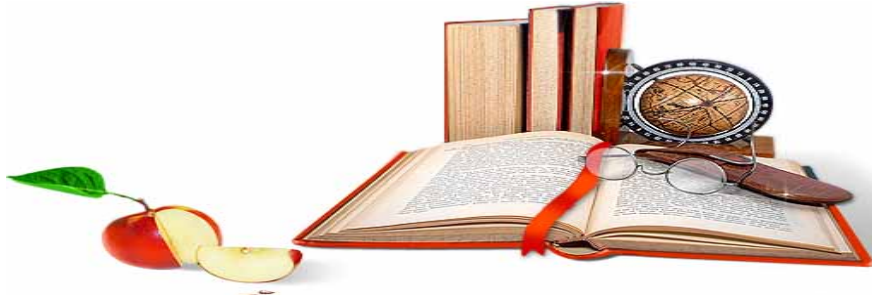
Оцењивање је предмет докимологије, али и не само докимологије, него и дидактике и методика појединих предмета, дакле, специјалних дидактика. Методике појединих предмета оцењивању посвећују пажњу више са педагошког аспекта.

Будући да је оцењивање веома сложена функција и чест извор фрустрација којима се производе и неки нежељени ефекти, као што је пад мотива за „постизањем успеха можемо га дефинисати као низ поступака којима се тежи да се што објективније и благовремено утврди и прикаже успех ученика, односно сагледају његове развојне могућности у контексту програма, а затим на прихватљив начин укаже на слабости у раду и учењу.

Реч оцењивање води порекло из италијанског језика и изворно значење је „сести поред“ што упућује на закључак да оцењивање подразумева и давање повратних информација и смерница ученицима, а не само мерење нивоа стеченог знања. Оцењивање је пре свега педагошки проблем. Међутим питање дефиниције проблема оцењивања у уџбеницима педагогије је отворено. Наиме у уџбеницима

педагогије овај феномен се посматра из аспекта техника, а мање из аспекта његове суштине. Пошто је овај проблем вишеслојан он захтева проучавање из аспеката различитих наука и научних дисциплина. Науке, које се поред

GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI
EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET
WWW.MATURSKI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA **MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM**